

3.774.364 K. Proračunjeni stavbeni stroški za novo okrožno sodišče v Mariboru so se prekoračili za 89.400 K. V Slovenji Bistrici znaša zadnji del stavbinih stroškov za uradno poslopje in za zapor 80.136 K. Notranja oprava tega poslopja 6.000 K. Za novo poslopje okrožnega sodišča v Celju (1. del) 130.000 K. Notranja oprava novega poslopja za okrožno sodišče v Mariboru je znašala 140.000 K.

Politični ogled.

Presvitli cesar je sedaj popolnoma ozdravel in bo sprejemal od 5. januarja naprej zopet redno avdijence.

„Novice“ — prenehajo. Z novim letom so v Ljubljani prenehale izhajati »Novice«. »Novice« so dosegle s preteklim letom svoj 60. letnik, ter so dosegle velikanske uspehe pod uredništvom nepozabnega očeta Slovencev, rajnega dr. Jan. Bleiweisa. Zadnja leta pa so postale »Novice« popolnoma brezpomemben list.

Žalostni dogodki. Naš presvitli cesar mora prestati veliko žalosti. Tudi letos osi- veli in od raznih bridkih dogodkov skušani vladar ni imel veselih božičnih praznikov. Prestolonaslednica na Saksonskem, nadvojvodinja Lujiza, hčerka vojvode toskanskega Ferdinanda, je zbežala s 24 letnim učiteljem svojih otrok, z nekim Gironom. Sedaj prebiva v Genavi na Švicarskem. Povratek na Saksonsko ji je zabranjen. Prestolonaslednica je v 32 letu in mati petero otrok. Istotako je odšel v Genevo njen brat nadvojvoda Leopold Ferdinand ter sporočil od ondot, da želi izstopiti iz cesarske hiše ter se poročiti s svojo izvoljenko Marijo Adamovič. Nosil bo priprosto ime Leopold Wöfling. Adamovič je stara 28 let, nadvojvoda 36 let.

Sestanek treh vladarjev se bo vršil baje v drugi polovici meseca marca v Opatiji. Sestali se bodo cesar Franc Jožef, nemški cesar Viljem in rumunski kralj Karol. Dogovarjali se bodo menda radi balkanskih zadev.

Rusija in Slovanstvo. Ravno 25 let je, odkar je končala ona za nas Jugoslovane veleznamenita vojska, po kateri je Rusija Bulgarijo, Srbijo in Črnogoro osvobodila turskega jarma ter za Bosno in Ercegovino izborila pravico, da ju zasede Avstrija. V spomin na ta čin je ruski car Nikolaj ukazal, da se ima vsakemu še služečemu vojaku vojne kakor mornarice, ki se je pred 25 leti slovanske vojske udeležil, izplačati 100 rubljev, to je v našem denarju okoli 325 kron.

Jeden zbranih gostov ravno razlaga, kako je sam enkrat snubil, in tedaj se je prvičrat Jelica ta večer nasmejala iz polnega srca — Kar potrka nekdo na duri in 12 letna Anica, ki je šla odpirat, naznani, da želi policijski nadzornik Francič govoriti z materjo.

Ta se hitro vzdigne, pogleda pomenljivo hčerko in se nasmehne, češ, gotovo je prišel čestitke in dar nevesti. Ali vdova izostane dolgo, dolgo. Nemir se poloti Jelice in že hoče vstati, da pogleda, kaj je, kar se prikaže glava matere in pokliče hčerko za trenutek iz sobe.

In obraz materin! Izražal je grozo; bled obraz, tresoč glas! Vsi gostje osupnejo, ženin gleda vprašajoče nevesto, ki se je vzdignila in odšla iz sobe.

Gospa Tilčnik jo prime za roko ter jo pelja v kuhinjo. Tukaj je stal nadzornik v spremstvu nekega drugega moža. Oba sta imela civilno obleko in nadzornik je poskušal napraviti zelo strog obraz, vendar se je v obraznih potezah kljub temu videlo pomilovanje.

»Tukaj je«, reče mati ter pokaže svojo hčer staremu prijatelju.

Ta pa gleda vprašajoče v obraz mlade dekle.

»Uboga gospa Tilčnik«, reče potem ter

Vojska v Venezueli. Anglesko-nemško brodovje je dosedaj zaplenilo 20 venezuelskih ladij. Toda do nadaljnjih korakov ne bo prišlo, ker se obe sovražni si stranki hočeta podvreči razsodbi mejnarnodnega mirovnega sodišča v Hagu.

Razne politične novice. Naš cesar je pisal papežu pismo, ki so ga podpisali vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, naj bi se pokojna nadvojvodinja Magdalena proglasila svetnicam. — V Przemislu v Galiciji se bo vršila v kratkem sodna obravnava zoper nekega mlinarja, nekega natakara in več obrtnikov, ki so vohunili v prid neki sosednji državi. — Neka nemška igralska družba je vprizorila v Belgradu burko »Neumni Vencel«, v kateri se zasmehujejo Čehi. Občinstvo je z žvižganjem preprečilo igranje. — Listi javljajo, da se je vsenemški poslanec Stein, ki ves gori za luteranstvo, pred kratkim pri neki vsenemški slavnosti tako napil, da je predsednik moral zaključiti zborovanje. — Maloruski deželni poslanci v Galiciji so sklenili, da bodo v deželnem zboru obstruirali državni proračun. — Uredništvo jungovskega lista »Učiteljski Tovariš« je prevzel gosp. E. Gangl. Dosedaj ga je uredoval gosp. I. Dimnik. — V deželnem zboru istrskem so italijanski poslanci predlagali združitev Istre in Trsta.

Dopisi.

Kozje. (Raznoterosti.) V Kozjem je bila sredini meseca grudna volitev v okrajni šolski svet. Izvoljena sta enoglasno dva katoliško-narodna moža dr. Francišek Jankovič in Franc Brilaj, posestnik v Opečniku. Dosedanji načelnik okrajnega šolskega sveta, Anton Vertovšek, po duhu in značaju hud liberallec, je popolnoma propadel. Samo jeden glas je nekje ujel. Dobro! Le vedno tako naprej in kmalu bode se popolnoma razbil veliki zvon liberalizma v Kozjem. Živel volilci! — Tudi nekaj božičnih uzmovičev se je klatilo po kozjanskem okraju, ki so si tu in tam za poboljšek nekaj nanesli. Da bi jim le vse dobro teknilo. Imejte pozor pred uzmoviči, da se vam ne bode treba kesati. — Naš č. g. kaplan Ivan Jančič so nekaterim ubogim šolskim otrokom po radodarnih kozjanskih dobrotnikih priskrbeli za božičnico nekaj nove obleke. To lepo božično darilo so otroci sprejeli dan pred božičem. Marsikateri otrok ubogih starišev je z veseljem in hvaležnostjo korakal ta dan s punkeljčkom pod pazduho z božičnimi darili domov. Pri-

srčno zahvalo izrekam v imenu starišev gospodu kaplanu in vsem, ki so kaj v ta namen darovali. Ljubi Jezušček, prijatelj otrok, naj vam vsem stoterno povrne. — O Božičnih praznikih se je menda prvič pri nas pela prav ubrano latinska sv. maša. Čast in slava našim pevcem za požrtvovalni trud. Ob koncu pa želi vsem srečno novo leto.

Kozjanski poročevalec.

Iz Sevnice. (Občinske volitve.) Kakor ste poročali v vašem cenjenem listu, vršile so se občinske volitve dne 18. dec. p. l. Kakor menda nikjer, tudi pri nas ni izid volitve vsem povolji. Agitiralo se je na dve strani, nekaj za trg, nekaj za kmete. Doslej so imeli tržani dve tretjini odbornikov, no zdaj so jim kmetje dva spodrinili. Tržani pravijo, da bi kmetov ne smelo biti več kot ena tretjina, to je šest. Pa najbrž da tisti, ki to pravi, ni dobro računal. Veliko je bilo javkanja pri posameznih, ko je moral neki posilnimec izostati, ki je bil že dolgoletni odbornik. — Žalostno je bilo le pri volitvi, da so kmetom njihovi sotrpini nasprotovali, saj kmetje itak nič hudega ne nameravamo. Hvala Bogu, da imamo dovolj sposobnih mož za odbornike. Nabrali bi jih lahko še za dva taka odbora, toliko jih je bilo na razpolago na dan volitve, pa žalibog, ko je le za 18 mož prostora. Koga naj izvolijo županom, pa ne bodo menda odborniki veliko premišljevali. — Veselo novo leto, vam gospod urednik in vsem čitateljem želi

Že vestekdo.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Veselo novo leto! Vsem prijateljem, naročnikom in čitateljem želimo veselo novo leto! Podpirajte nas pridno z jednatimi, kratkimi poročili, nabirajte nam naročnikov, in naš list bo najzanimivejši, najbolj razširjen in tudi najbolj priljubljen in uvaževan na Spodnjem Štajerskem.

Slovenski deželni poslanci so se že dne 28. decembra zbrali v Gradcu ter se posvetovali o političnem položaju. Ker se je zasedanje deželnega zbora že po enodnevnem zborovanju odgodilo, so se vrnili zopet na svoje domove. Tudi naš mil. knez in škof so

jo prime za roko; »zelo težko mi je, da moram priti ravno v tej uri. Kako rad bi, kot star prijatelj vam čestital ter se pomudil kako urico v vaši družbi — mesto tega pa moram spolnovati svojo dolžnost!«

»Kaj — kaj je?« vpraša plašno Jelica.

»Strašna sumnja je prišla čez te, moje dete«, reče nesrečna mati. »Ti naj bi bila ničvredna tatica — ti naj bi ukradla vse stvari, ki so zadnji čas izginjevale in sedaj, da si ukradla bisere, ki jih je imel tvoj gospod v svojem predalu —.«

Mati obmolkne. Jelica je padla kot nezavestna na tla. Njen, od radosti rudeč obraz je pobledelel kakor sneg.

»Jaz — tatica!« zasepeče komaj slišno.

»Moj nebeški Bog, jaz —.«

»Torej ne priznavate, da bi bili ukradli omenjene reči«, in oko se mu zjasni. Zdelo se mu je, kot bi odložil težko breme.

»Gospod nadzornik«, reče jokaje Jelica, »saj me poznate že od mladih nog — ali sem bila kdaj malopridna in lahkomišljena. Oh, kako si more gospod Likavec, kako si morete vi misliti kaj takega?«

Nadzornik maje pomilovalno z glavo. »V tej reči sem jaz nedolžen, Jelica«, in ji razloži, kaj mu je trgovec povedal. »Ali je res, da ste bili po nekem fantu poklicani v

trgovino?«

»Kakor je Bog v nebesih, gospod nadzornik!«

»Ali ste poznali fanta?«

»Ne. Začudila sem se, ko mi je poveda naj pridem; pa ubogati sem morala.«

»In odkod ste dobili denarje, ki ste jih potrebovali za nakup?«

»To sem si prihranila skrivaj.«

»Prihranili? Gospod Likavec mi je rekel, da si ni možno prihraniti pri vaši plači — saj morate tudi preživeti vaše ljudi!«

»Mi živimo zelo skromno, gospod nadzornik. Odpovedala sem se vsem zabavam, vsak vinar sem dala na stran.«

»Koliko ste si pa prihranili?«

»Nekaj čez dve tisoč kron.«

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Premalo je slano. Natakari gostom: »Kako? Cenjeni gostje! Vam ne diši danes obed?« Gostje: »Seveda ne! Vse je neslano!« Natakari: »Prosim, le malo potrpite, da pride račun, bode pa ta zato bolj osoljen.«

se udeležili otvoritvene seje deželnega zbora ter se na večer z osebnim vlakom vrnili v Maribor.

Promocija. Na praškem vseučilišču je bil 18. dec. m. l. promoviran gosp. Gvidon Sernec, sin celjskega narodnega odvetnika dr. Jos. Serneca, doktorjem prava. — Pri srčno čestitamo!

Osebnosti. Gospodičina Božena Sernec, do sedaj učiteljica na višji dekliški šoli v Ljubljani, je imenovana za učiteljico francošine na c. kr. višji dekliški šoli v Pulju. — Naš rojak g. dr. Iv. Žolgar je imenovan ministerialnim podtajnikom v naučnem ministerstvu. — Prestavljen je c. kr. davčni pristav g. Ferdinand Kocuvan iz Maribora v Gleisdorf. Mariborski Slovenci bodo ljubeznivega družabnika težko pogrešali.

Predlog slovenskih deželnih poslancev. V prvi seji deželnega zbora so slovenski poslanci podali po g. Robiču naslednji samostojni predlog: »Deželnemu odboru se naroča, da predloži še v tem zasedanju zakonske načrte o premembi deželnega reda in deželnega volilnega reda, držeč se pri tem naslednjih načel: 1. Kurijo veleposestnikov je reformirati glede predpisa, da morajo biti posestva vpisana v deželni deski in je skrajšati število zastopnikov tega volilnega razreda. 2. Določiti je v volilnih razredih mest in trgov in kmetijskih občin minimalni cenzus na 8 K direktnega državnega davka. 3. Ustanoviti je splošno volilno kurijo. 4. Uvesti je direktno in tajno volitev. 5. Olajšati je volitev potom pomnoženja volišč. 6. Uvrstiti je v mestno skupino vse trge, ki volijo zdaj s kmetijskimi občinami.«

Iz šole. Dvorazrednica v Podčetrtku se razširi v trirazrednico. — Podučitelj v Št. Ilju pod Turjakom je nameščen g. Rudolf Mencin iz Škocijana na Koroškem.

Mariborske novice. »Slovanska čitalnica« v Mariboru je priredila včeraj v Narodnem domu Silvestrov večer z zanimivim programom. — Okrajni zastop mariborski je dovolil za zgradbo železnice Maribor—Zeleni Travniki 2000 K. Kaj pa je tega treba bilo? — Dne 30. dec. se je videla nad Mariborom lepa mavrica. Bila je pač zadnja v letu 1902. — Na mariborski pošti je bil letos o božičnih praznikih velikanski promet, ki se dosedaj traja. Uradniki zmagujejo delo le z največjim naporom. — Nova državna telovadnica, ki so jo postavili v največji naglici letošnjo jesen, poka in zija na vseh straneh: na stropu, na tleh, pri oknih in durih. Komaj izgotovljena je že sedaj v takem stanju, da se ne da dojeti, in učenci pri količkaj večjem mrazu ne morejo telovaditi. Takšna tudi po letu ne bode porabna, ker bo menda preveč prepiha v njej. Pa kaj zato, ko gre denar iz žepa davkoplačevalcev! — Trgovca Blau je opozoval, da njegova komija Tomažič iz Hajdine in Šuler iz Gradca postajata vsakokrat bolj okrogla, kakor navadno, ako zapuščata trgovino. Dokazalo se je, da sta nosila blago seboj. Sedaj sta že pod ključem. — Delavec Sorman iz Št. Petra pri Mariboru se je lepo pogostil v neki tukajšnji gostilni, potem pa zastavil svojo suknjo, ker ni imel nobenega denarja. Ker pa se mu je vendar zdelo premrzlo brez suknje hoditi okoli, uzmil je v gostilni drugemu havelok in klobuk. Toda imel je smolo in sedaj je pod ključem.

Služba uradnega sluga je razpisana v področju okrožne sodnije v Mariboru in Celju. Prosilci morajo biti vešč slovenskega in nemškega jezika in morajo svoje lastno-ročno pisane prošnje doposlati zgoraj navedeni okrožni sodnji.

Državne mitnice so se odpravile v noči od 31. decembra na 1. januarja.

»Südmarka« je dala zopet podporo raznim nemškim šolam na Sp. Štajerskem:

v Poberšu, Št. Ilju, Konjicah in Brežicah. Slovenci, na pomoč družbi sv. Cirila in Metoda!

Radvanje pri Mariboru. Pred dvema letoma je nekdo umoril mater posestnika Perdana. Zločinca niso mogli najti. Sedaj se je dognalo, da sta umora kriva želarski sin Vizočnik in hlapec Orenik. Izročili so ju okrožni sodnji.

Šolska tombola bo v Ljutomeru na dan sv. treh Kraljev (6. januarja) ob 6. uri zvečer v Vaupotičevih gostilniških prostorih. — Ker je čisti dobiček namenjen v nabavo učnih pripomočkov za ubožne učence in učenke Franc Jožefove šole, vabimo k obilni vdeležbi vse blage šolske prijatelje in jih prosimo za primerne prispevke oziroma dobitke, katere sprejema učiteljstvo.

Ptujske novice. Umrla je v Ptuj blaga žena, gospa Ana Pavlinič roj. Špešić, dolgoletna oskrbnica »Dijaške kuhinje« v Ptuj. Odbor društva »Dijaška kuhinja« je radi tega blagi pokojnici položil na krsto lep venec v znak hvalečnosti za njen trud. Obilno prijateljev in znancev moškega in ženskega spola je blago rajno ravno na sv. Božič spremilo k večnemu počitku. Naj počiva v miru in večna luč naj ji sveti! — Župan Ornik se ni vdeležil prve seje deželnega zbora, ker se njegova pravda s Kalbergom, ki mu očita nečastne stvari, ni končala. — Pri volitvi meseca decembra v odbor trgov. pomočnikov v Ptuj so slovenski pomočniki krepko stopili na noge. Tokrat so se zmagali nemški in nemškutarski pomočniki, toda slovenski pomočniki ne bodo mirovali, dokler ne zmagajo. — Umrl je mornarski nadkomisar g. Ant. Dvoršak.

Iz Ptujske gore se nam piše: V nedeljo, dne 28. decembra 1902 je obhajal tukajšnji stražmojster gospod Alojz Leskovar s prijatelji svojo odhodnico. Priredila se je zategadelj v gostilni gosp. Ivana Hufnagelna veselica. S koliko ljubeznijo smo našega stražmojstra ljubili, pokazalo je obilno število ljudi, ki so se pridružili veselici. Med mnogovrstnimi pogovori in med petjem je minul čas ter prišel trenotek ločitve. S težkimi srci smo se razšli in vsakdo je želel srečo našemu vrlemu stražmojstru.

Sv. Barbara v Halozah. Umrl je dne 20. decembra ob sedmi uri zvečer v Dunajskem Novem mestu tukajšnji rojak Josip Gavez, bivši dragonec 5. dragonskega polka v 24. letu svoje starosti. Pokojni mladenič je bil blaga duša, obče spoštovan in priljubljen pri vseh rojakih, ki ga ne bodo mogli tako hitro pozabiti. Ob njegove prerani gomili žalujejo stariši, dva brata in dve sestri ter mnogoštevilni njegovi iskreni prijatelji. Bodi njegovemu trupu ptuja zemljica lahka, duši njegovi pa Bog milostljiv! R. i. p.

Podčetrtek. Občina Podčetrtek bo še za l. 1902 pobrala občinske doklade v visokosti 85 %.

Smrt. Nagloma umrl je v Brežicah umirovljeni sodnijski kancelist Andrej Divjak. Zadel ga je kap.

Celjske novice. »Rokovnjači« predstavljali so se v nedeljo, dne 21. decem. v tretjič na našem odru. Radi tega, ker je bilo proti koncu meseca in tik pred prazniki, bati se je bilo slabega obiska. Pa bil je to prazen strah — dvorana je bila polna. To je dokaz, da je tudi pri nas ta igra priljubljena, kakor povsod, kjer se je že predstavljala. Prednašanje je bilo obče izvrstno, le nekatere vloge so bile igrane s premalo ognjem, nekatere pa zopet s preveliko gorečnostjo, kar pa ni mnogo motilo celotnega vtisa. Petje, posebno v rokovnjaškem zboru, je bilo izborna, godba točna, a tudi mladi vojaki so se postavili, za kar jim gre vsa čast. Za letošnjo sezono so že pripravljene igre: »Bucek v strahu«, »Medalja«, »Pri belem konjiču«, »Divji lovec«, »Deset deklet« itd. — »Narodna čitalnica« priredi »Silve-

strovo veselico« v zvezi z drugimi društvi. Ta veselica se je še vedno dobro obnesla, upamo, da tudi letos. — »Delavsko podpor.« društvo namerava prirediti veselico v večjem obsegu, vprizorila se bode igra s petjem itd. — Finančni minister celjskega mesta Lojze Valand je v občinskem odboru poročal o proračunu za l. 1903. Izdati namerava mesto 158.411 K 68 h, dohodkov pa bo imelo gotovo 82.456 K 56 h. Kar manjka, se bo z dokladami pokrilo. — Društvo »Lastni dom« ima dne 10. jan. občni zbor.

Novice iz brežiškega okraja. Žandarski postajevođa v Kapelah je dne 20. dec. t. l. izročil sodnji v Brežicah Jožefa Glögovskega iz Gaberja in njegovo hčer ter posestnika Petelinca iz Sele, ker so utihotapljali svinje čez hrvaško mejo. — Dne 23. dec. ob 3. uri popoldne je nastal ogenj pri Matiji Pleterski, v župniji Zdole ter upepelil hišno poslopje. Škoda znaša okoli 1360 K. Sumi se, da je zažgal otrok.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 70 v, rži 13 K 80 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K 60 v, koruze 15 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 17 K 40 v, fižole 24 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 71 v, rži 6 K 87 v, ječmena 7 K 25 v, ovsa 6 K 42 v.

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 26 do 40 v, orehov 40—48 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 55 v, 1 jajce 8 v, 1 kg sira 30 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 20 v, posnetega mleka 10 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

Milodari za družbo vednega češčenja: Kapela pri Radgoni 43 K 76 v, Sv. Ilj pri Gradiču 27 K 1 v, Sv. Bolfank na Kogu 20 K, Sv. Bolfank v Slov. gor. 32 K, Sv. Urban pri Ptuj 42 K, Sv. Lovrenc nad Mariborom 11 K 70 v, Pameče 100 K, stolna cerkev v Mariboru 44 K 30 v, Kamca 10 K, Sv. Miklavž pri Viderdru 4 K 50, Sv. Štefan pri Žusmu 20 K, Središče 7 K 68 v, Sv. Barbara pri Mariboru 32 K 12.

Sv. Peter pri Mariboru. Lepo božično darilce so pripravili preč. g. duh. svet. in župnik Dav. Jurkovič svojim župljanom. Priredili so jim namreč zadnji teden pred Božičem, t. j. od 15. do 25. decembra lepo misijonsko pobožnost, katere so se farani s hvalevredno gorečnostjo vdeleževali. Zelo vspešnovalne in v srce segajoče propovedi sta imela č. gg. superijor Fr. Kitak in Frančišek Birk od sv. Jožefa pri Mariboru. Bog povrni tema gospodoma in drugim č. gg. spovednikom njih trud, med Petrovskimi župljani pa daj obroditi obilnega sadu te lepe pobožnosti!

Grize pri Celju. Dnevi od 13. do 21. decembra bili so za grizko župnijo dnevi posebnih milosti in duhovnega veselja. Obhajal se je sv. misijon. Z apostolsko gorečnostjo in navdušenostjo so oznanovali častiti gospodje misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem božjo besedo, z ravno tako vnemo in veseljem pa se je ljudstvo vkljub hudemu mrazu vdeleževalo. Vsemogočni naj obilo blagoslovi delo misijonarjev. Grižki farani jim bomo vedno hvaležni. Ljubi Bog jim pa naj ta velikanski trud enkrat tisočero poplača. — Hvaležni grižki farani.

Duhovniške vesti. Č. g. Franc Moravec, mestni vikar v Ptuj, je dobil župnijo Sv. Lovrenca nad Mariborom.

Lavantinska škofija šteje 24 dekanij, 219 župnij in 195 kapelanij, 361 dušnih pastirjev, 66 redovnikov, 88 šolskih sestr, 69 usmiljenih sester in 8 sester nemškega viteškega reda; nad 50 kapelanij je praznih.

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ ima svoj redni občni zbor v soboto 3. prosinca t. l. v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Začetek ob 8. uri.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 20. decembra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: A. Gnus na Dolu iz nabiralnika 3 K, Posojilnica v Ormožu dohodek za »Ormoške spomine« 7 K, volilo Marije Zdravce pri Sv. Miklavžu 180 K; podružnice: izvenakademična v Gradcu 50 K, v Slov. Bistrici 200 K, za Vuhred-Marenberg udnine 25 66 K in na Remšniku nabranih 10 K, pri Sv. Juriju ob Ščavnici za gorenjradgonski okraj 200 K, ženska v Gorici 220 K, moška v Idriji 34 K, moška v Mariboru 200 K, ženska v Mariboru 225 K, za Žužemberk in okolico 42 K; darove Mohorjanov so poslali: župnik Josip Černko v Vuhredu 1 K, dekan Jak. Caf pri Sv. Tomažu ob Veliki Nedelji 250 K, župnik Fr. Ogrizek v Črešnjicah 320 K. Nadalje so darovali St. Peterski Mohorjani 8 K, in Konjiški Mohorjani 6 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Dijaški kuhinji v Ptuj so meseca decembra darovali sledeči p. n. dobrotniki: Janžekovič Vid, kaplan K 3, Mahorič 1, Muršec Jožef 1, Pinterič 1, Toplak 1, Moravec 2, Podvinski 2, Cilensek 2, dr. Stuhec 2, dr. Komljanec 2, dr. Brumen 2, o. Peter Žirovnik 2, Oščgan 2, dvorni svetnik dr. Frid. Ploj po g. dr. Jurtelu 50, Ormoška posojilnica 30, Posojilnica v Št. Lenartu v Slov. goricah 50, Vožlič Leopold v Riegersburgu 5, dr. Spešić, namesto venca na krsto svoji sestri Ani Pavlinič, 10 in Čitalnica v Ptuj 24 kron namesto vencev na krsto g. Mašlu in gospej Pavlinič. — Vsem blagim p. n. dobrotnikom srčna hvala!

Občni zbor „Narodne čitalnice“ v Ptuj vrši se dne 6. januarja 1903 ob 1/3. oziroma 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo odbora in pregledovalcev računa za l. 1902; 3. Volitev novega odbora; 4. Oddaja časnikov; 5. Slučajnosti.

Pozor, slov. glasbeniki! (Razpis 2 častnih nagrad.) »Slovensko pevsko društvo« v Ptuj obhaja prihodnje leto dvajsetletnico svojega obstanka z velikim pevskim koncertom avgusta meseca v prijaznem trgu Ljutomeru ter razpisuje nalašč za ta koncert dve častni nagradi po 60 kron za najboljši moški in mešan zbor. Kompoziciji naj ne boste pretežki ter kolikor mogoče v narodnem duhu uglasbeni. Rokopise je poslati odboru »Slov. pevskega društva« v Ptuj do konca februarja 1903. Glasbeniki naj se ne podpišejo na svoj rokopis, temveč naj prilože svoja imena v zaprtem zavitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotične kompozicije. — Odbor »Slov. pevskega društva« v Ptuj, dne 20. decembra 1902. — Drag. Zupančič, predsednik. Kajnih, tajnik.

Vranska čitalnica. Na občnem zboru vranske čitalnice so sklenili opustiti »Slovenski Narod« in »Zvon«. Na Vranskem niso prijazni kranjskemu liberalizmu!

Sevniško bralno društvo je dobilo novo lice. Izvolil se je novi odbor, kojega načelnik je gospod, katerega vsi spoštujemo. Upamo, da bo poslej več kmetov pristopilo k temu društvu, katerega so bili že do malega zapustili. Ako bodo pa še v bodoče naši nasprotni listi na prvem mestu, potem pa ostane pri starem, ker kmetje se ne pečajo z liberalnimi listi. Dozdaj sta bila vedno na čelu »Narod« in »Rodoljub«. »Slovenec« in pa »Domoljub« ležala sta zvitata tam bolj v kotu. Upamo, da bo novi odbor slavnega bralnega društva to predrugačil, za to mu iz srca želimo za novo leto v rešitvi te naloge in v drugih zadevah veliko sreče!!!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 26. m. l. je bila pri nas tombola, katero so priredili

gasilci. Udeležba je bila še precej obila, dobitki lepi in šaljivi, ki so vzbujali smeh. Sploh je bil celi večer zelo kratkočasen in zabaven. Posebno s šaljivo pošto je imel marsikdo obilo opraviti, ker so ga nekateri kar obsipavali s pismi. — V okoslavski občini se snuje novo gasilno društvo s slovenskim poveljem. Bog daj novemu društvu obilo vspeha. — Tamburaški zbor se pomnoži na 24 tamburašev. Zanimanje in veselje do te narodne godbe je veliko; le krepko naprej, mladina, da dosežemo kaj. — Mladiška in dekliška zveza lepo napreduje, in vedno več udov pristopa. Posebno dekleta kar trumoma vró v bralno društvo, da je soba natlačeno polna. Mladiči ne dajte se osramotiti od deklet. — Naši č. gg. duhovniki mnogo delujejo za probujo mladine. Vspeh se je že pokazal. Pevski zbor je precej močan in tudi poje kaj prijetno. Posebno sedaj na Božič in Štefanovo so na koru peli zares krasno. Slovenska pesem, prihajajoča pevcem iz srca, gre tudi v srca poslušalcev. Vrla mladina Jurjevska in Jurjevanje sploh, kličem vam: Le tako naprej, saj naša fara ni najzadnja med drugimi. »Štajerca« imate tudi precej, pa upam, da ga kmalu odpravite. »Slov. Gospodar« in »Naš Dom«, to bodita Vaša lista in čitanje teh dveh Vam bo blažilo srce, ne pa obrekovanje in zaničevanje dušnih pastirjev v ptujskem listu.

Božičnica „Katol. podp. društva v Celju“. Tudi letos je priredilo »Kat. podp. društvo« božičnico za revne otroke obeh tukajšnjih slovenskih ljudskih šol. Obdarovanih je bilo 134 otrok, deloma z obutalom, deloma s toplo zimsko obleko in na zadnje še s sladčicami. Mnogovrstne darove je razdelila med otroke blagorodna gospa dr. Hrašovec. Vspored za to slavnost, ki se je vršila v zavodu č. šolskih sester dne 23. decembra t. l., je bil zelo zanimiv. Deklice so pod vodstvom svojih dobrih učiteljic pele in prednašale jako ljubko. Sviralo se je tudi na harmonij, gosli in citre. Med udeleženci smo opazili razun predsednika »Kat. podp. društva«, mil. g. opata Fr. Ogradi, tudi se okrajnega nadzornika g. J. Supanek in mnogo odličnih slovenskih dam. Vsem blagim dobrotnikom, ki so z darili prispevali za božičnico, bodi še enkrat tukaj izrečena najprišrečnejša zahvala, katero jim je že izrekel pri slavnosti v imenu društva mil. g. opat Fr. Ogradi.

St. Pavel pri Preboldu. Preteklo nedeljo je obhajalo naše »Kat. izobraževalno društvo« svoj redni občni zbor. Društvo šteje 155 udov, ki so razdeljeni v 7 skupin, zato da listi redno dohajajo k posamnim udom. Za nastopno leto se je društvo naročilo na 25 »Slov. Gospodarja«, nekaj »Gospodarjev« pa dajajo udje prostovoljno, povrh k temu je naročeno: 15 »Naš Dom«, 25 »Domoljubov«, 1 »Slovenec«, 2 »Primorska lista«, 2 »Narodna Gospodarja«, 1 »Dolenjske novice«, 1 »Dom in Svet«, 1 »Mir«, 1 »Kršč. detoljub«, 1 »Bogoljub«, 1 »Vrtec«, 1 »Glasnik«. Na nabožne liste je več posameznikov naročenih, zato smo si naročili več listov drugih vrst. Iz teh dejstev že spoznate, da je društvo v dobrem stanju in na krepkih nogah, in tudi naš občni zbor je bil dan veselja in izraz rastoče katoliške in narodne zavesti, dasiravno smo vam ga suhoparno opisali. Katoliških društev ni treba širiti z hvalisanjem in pretiravanjem, ampak se sama priporočajo.

Iz drugih krajev.

Gospodarska zveza v Ljubljani je imela dne 29. m. m. odborovo sejo, pri kateri se je izvolil predsednikom g. dr. Jan. Krek, I. podpredsed. Jeglič Jožef, II. podpr. J. Šiška, kancelar.

„Zgodnja Danica“, ki je izhajala v Ljubljani 55 let in je bila dolgo časa središče verskega življenja na Slovenskem, je z novim letom prenehala izhajati.

Njemu nisem nič dolžen. Ko je leta 1863 v Frankobrodu zboroval kongres nemških vladarjev, priredilo je svobodno mesto Frankobrod velikansko slavnost, na katero so bili povabljeni tudi vse najimenitnejše osebe zveznega glavnega mesta. Knezi nemške zveze sedeli so v posebnem oddelku slavnostnega prostora ob malih mizicah ter se živahno med seboj pogovarjali. Naenkrat nastane med knežjo gospodo vsesplošno gibanje. Vse kronane glave so se vzdignile, da pozdravijo ravnokar v njihov krog vstopivšega, na videz neznatnega moža; le knez Adolf Šaumburg-Lippe je v začudenje vseh obsedel na svojem sedežu. Kar se mu približala volilni knez hesenski in mu pošepeta na uho: »Toda, dragi knez! Ali ne bodeš tudi vi pozdravili tega gospoda? Kaj ne veste, kdo je ta gospod?« »Ne!« »To je pač baron Rotschild!« »Ah kaj! Me prav nič ne briga! Saj mu nisem nič dolžan!«

Velika nesreča pri vožnji s sanmi Petero sinov zasebnika E. Mayerja v Gradcu so na Ruckerlbergu našli neke sani, na katere so se vsedli in jih spustili po gori. Sani so letele kot blisk. Dečki jih niso mogli ustaviti. Mej vožnjo so trije dečki odleteli s sani in se težko poškodovali. Dečka Karol in Oton sta ostala na saneh, katerih sta se krčevito držala. Sani so konečno priletele z dečkoma v neki zid. Oba dečka sta nevarno poškodovana. Ponesrečene dečke so pripeljali z rešilnim vozom v bolnico.

Glasoviti žepni tat zadel glavni dobitok. El Dientes, eden najbolj »spretnih« žepnih tatov v Madridu, je zadel 60 tisoč peset na neko srečko. Dientes je prosil policijo, naj ga sedaj izbrise iz zaznamka tatov, ker hoče odslej biti pošten.

Obsojen plemenitaž. Porotno sodišče dunajsko je člena grofovske rodbine Potocki spoznalo krivim radi jednega dela sleparij, katerih je bil obdolžen. Sodišče je temu visokemu plemenitažu prisodilo dvamesečno navadno ječo.

Člen španske kraljeve hiše aretiran. Iz Madrida poročajo: General de B. Bon de Castelli, ujec kralja in predsednik »cerceleja«, je bil te dni aretiran in odveden v palačo generalnega kapitana. To aretovanje je v zvezi z odredbami, ki jih je uvel prefekt proti igranju v »cerceleju«.

Pismo na vojaka. »Predragi Janez! Tukaj ti pošljim kos telečje pečenke. Sicer ni posebno velik, a pride od srca Tvoje ljubeče Minke.« Hm!

Pošten ne, a zvit je bil. Pri neki sodnijski obravnavi reče sodnik obtožencu, kateri je bil zatožen zavoljo več tatvin: »Dve leti ste minuli, odkar ste bili zavoljo tatvine kaznovani. Če ste bili tako dolgo pošten človek, zakaj se niste še naprej zdržali tatvine?« »Tatvine se sicer nisem med časom zdržal, pa zasačili me niso!« mu je dve leti pošten človek odgovoril.

Nenavaden samomor. Na Dunaju se je usmrtil 27 letni uradnik na ta način, da se je vlegel v zaboj ter potegnil za seboj težko obloženi pokrov in se zadušil.

Čudovito ozdravljenje. Ljubljanski »Slovenec« poroča: Na Lancovem pri Radovljici je v hiši, ki se ji pravi po domače »pri Grilcu«, hrom fant z imenom Matevž Dežman. Ta je imel v svojem devetem letu hudo bolezen, a ko je že okrevail in shodil, dobil je še hudo hripo, ki mu je pustila za nasledek trde in krive noge tako, da revež ni mogel prav nič stopiti na nje. Oče Janez Dežman je poskusil vse, da bi ga zopet spravil na noga, pa je bil ves trud zaman. Bil je z njim pri več zdravnikih in tudi pri g. dr. S., ki mu je svetoval, da naj pošlje hromca v bolnišnico ljubljansko, češ, da bi ga tam počasi že ozdravili. A ker se je fant temu odločno protivil, ga je oče pustil doma in ga prepustil njegovi osodi. G. dr. S. je rekel Janezu Dežmanu, da mu bode hromi sin tudi sam shodil pozneje, ko bode bolj močan postal, zato pa da naj uživa dobro,

tečno hrano, kakor: juho, meso itd. Toda hromi Matevž ni maral jesti ne mesa, ne juhe, ne kruha in skoro nobene boljše jedi, pil ni niti mošta niti vina, ampak dišalo mu je le žganje. Nad vse čudno pa je bilo pri njem to, da ga je bilo vedno zelo strah v stanovanjski sobi po noči in po dnevi in ni sam ali z otroci v njej ostal po nobeni ceni. Zdaj je star dvajset let, in noge so se mu bile same od sebe že toliko zmečale, da so se mu v kolenih udajale v pravi kot in je zadnji dve leti že dokaj lahko in dobro hodil po kolenih in opravljal razna domača in poljska dela, ker mu je zgornji del života zelo močan. Sedaj pa pride na vrsto nadaljnje ozdravljenje njegovih nog. To pa se je zgodilo tako-le: Na sv. Barbare dan, t. j. 4. t. m. je peljal Janez Dežman hromega sina na Brezje k spovedi. Ko ga zvečer pripelje zopet domov, je hromec še moral iti v hišo po kolenih. A ko potem v topli sobi nekoliko posedi in se ogreje, naenkrat vstane in gre sam po nogah po sobi. Noge so se mu namreč hipno toliko zboljšale in zravnale, da more hoditi po njih. Vendar pa popolnoma zdrave še zdaj niso. Še so nekoliko krive in trde, in hromec se opira ob palico, ko hodi. Vendar pa je upanje, da v kratkem popolnoma ozdravi, ker okrevanec čuti, da mu zopet redno prihaja kri v noge in da so te zopet gorke, med tem ko so bile prej vedno mrzle. Tudi je zdaj vsako jed lahko, in prejšnji čudni strah mu je popolnoma prešel.

Čudno jezero je v Kaliforniji blizu reke Kolorada in blizu mesta Los Angeles. Voda tega jezera, ki meri četrto hektarja, je popolnoma črna; ob bregu je jezero 270 m globoko, v sredi pa je, kakor se sodi, brez dna. Strokovnjaki trdijo, da vodo barva vulkanični pepel. Ako se volnena obleka pomoči v to vodo, obdrži črno barvo več mesecev, če prav bi bila izpostavljena solnčnim žarkom.

Kruh posebne vrste. V Meksiki pobirajo prebivalci drobna jajčka, ki jih raznoteri mrčes poklada na visoko travo ob morskem bregu v veliki množini, te jajčke suše, meljejo in v vrečah ponujajo kot moko in tudi iz njih opravljajo kruh. Tako napravljeni kruh je sicer tečen, vendar je njega okus kisel in diši po ribah. V Sev. Afriki v isto svrhu rabijo kobilice, ki se tukaj nahajajo v velikanski množini. Na Kamčatki napravljajo ljudje kruh iz skorje, in sicer smreke ali borovca, na Islandu iz raznoterih mahov, v Indiji, vzlasti ob času lakote, iz mehkega kamenja, ki ga rabijo naši čevljarji pri tesnih obuvalih.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Prav za prav se gnoji s kalijevimi solmi zaradi potrebnega kalija. Pa one imajo poleg tega tudi še drugih klorovih soli n. pr. kuhinjsko sol. Ta ima pa poseben vpliv na zemljo, kateri jemlje apno in sicer odtegne 1 stot aj-k nita zemlji po 1 stot apna. V zemlji nastaja namreč klorovo apno, ki gre z vodo v globčino. Zlasti klorovo apno pa zelo zgosti raztopine rastlinskih redilnih snovi v zemlji.

Tako ovira kalenje semena in pa rastlinam sprejemanje hrane, ono takorekoč rastline požge. Zato se mora kajnit več tednov pred setvijo trositi. V vinogradu, sadonosniku itd. trosi se na jesen zato, da se med počitkom rastlin klorove soli že bolj zgube.

Krompir zelo črti klorove soli, zato se istemu ne sme neposredno s kajnitom gnojiti. Ker zemlja tako trdno prime žvepleno kislino kalij kajnita, se sme ta veliko časa prej ko ga zamorejo rastline porabiti, trositi.

Apno.

To je kot rastlinska hrana tudi velike važnosti ter igra gnojenje z apnom važno vlogo. Apno ponuja se rastlinam zlasti v živem apnu, v apnenem laporju, v mavcu itd.

Razun teh pridejo v trgovino še razna druga gnojila. Trži se pač z vsakojakim, ne vedno kmetovalcu v korist, torej je opreznost potrebna.

Poraba umetnih gnojil.

Umetna gnojila stanejo denar. Čim prej se ta v obilnih pridelkih z dobičkom povrne, toliko večja bode korist. Če že vinograd na novo nasajamo, ali drevo sadimo ali kaj takega, mu že lahko damo večjo zalogo hrane kakor je sproti porabi. Na polju, posebno pri nizkih cenah poljskih pridelkov, bomo pač skušali denar hitro prevrniti, umetna gnojila hitro do cela izkoristiti. Da pa bode od umetnih gnojil dober in nagel uspeh, je odvisno od tega, kako so redilne snovi v njih rastliram pristopne. Zato bodo gnojila, ki imajo rastlinsko hrano lahko raztopno in neposredno v rastlinam ugodni obliki n. pr. čilisalpeter in superfosfati najhitreje in najboljše vplivala. Razun kajnita se zamorejo gnojila, ki imajo lahko raztopno rastlinsko hrano le kratek čas celo neposredno pred setvijo ali pa celo ob setvi v zemljo spraviti. V sadonosnikih, vinogradih, na travnikih itd. bodo lahko raztopna gnojila, tudi če se šele na pomlad trosijo, dobro vplivala. Težje raztopna gnojila n. pr. Tomaževo moko itd. se mora pa že na jesen trositi. Taka gnojila, ki so zelo raztopna, katere pa zemlja ne more zadržavati, se pa nikakor naj ne trosijo dalj časa prej kakor jih zamorejo rastoče rastline sprejemati. To velja o čilisolitr, ki se celo v dva ali več delov razdeli in le med rastjo rastlinam podaja. Bolj kot se rastlinska hrana umetnih gnojil po zemlji razdeli, z isto pomeša, tem boljši bode uspeh. Trošenje le na debelo semljetih umetnih gnojil je prav za prav potrata. Zato naj se rabijo najdrobneje semleta gnojila.

Taka gnojila, ki napravljajo grude, n. pr. kajnit, čilisolitr itd., naj se pred porabo stolčejo in presejejo. Prej ko se raztrosijo, je najbolje, da se umetna gnojila s zemljo, šotnim prahom ali kako drugo rahlo tvarino dobro premešajo. Večjo množino te mešanice je namreč lažje natančno razdeliti nego majhno. Ako se zagotovi prostor, pripravi gotovo število litrov take mešanice, se gnojilo tudi lažje na celem zemljišču enakomerno razdeli. Trosijo pa se umetna gnojila najboljše po dolgem in povprek.

(Dalje.)

Loterijske številke

Trst 27. decembra: 74, 54, 27, 17, 71.

Linc 27. decembra: 70, 63, 27, 54, 76.

Izjava.

Podpisanec imenuje povzročitelja članka v celjski »vahterci« z dne 30. novem. 1902 pod napisom »Pristova v okraju Šmarije«, o kojem sem šele 19. decembra zvedel, dokler laži in obrekovanja dotičnega članka ne prekliča, nesramnega lažnjivca in obrekovalca.

Pristava, 24. dec. 1902.

Fran Zopf, nadučit.

Društvena naznanila.

- Dne 3. januarja: »Bral. društva pri Sv. Marku niže Ptuja« po večernicah občni zbor v soli po navadnem vspredu.
- » » » »Bral. društva za ljutomersko okolico« občni zbor po večernicah.
- » » » »Bral. društva »Edinost« v Središču« občni zbor v društveni sobi gostilne J. Šinka. Začetek ob 6. uri zvečer.
- » » » Društva »Zvezda« na Dunaju občni zbor v dvorani »Wiener Ressource« I. Reichsratsstr. 3, ob 5. uri pop.
- » 6. » »Negovskega bral. društva« občni zbor v župnijskih prostorih. Začetek ob polu 3. uri pop.
- » » » »Bral. društva Gornje Šaleške doline« veselica v prostorih gosp. Josipa Skaza. Začetek ob 7. uri zvečer.
- » 11. » »Kmet. bral. društva v Gor. Radgoni« občni zbor in tombola v prost. g. J. Osojnika.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršena v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Zaloga pohištva.

Priporočam mojo zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Spoštovanjem 323

P. Srebre,

Maribor, Tegetthoffova ul. 23.